

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Kersti Blidberg

Kommunbeslut efter tillsyn av Täby kommun 2011

Under 2011 har Skolinspektionen genomfört tillsyn av Täby kommuns verksamheter. Skolinspektionen har gjort en bedömning av i vilken utsträckning kommunen avviker från krav och förväntningar i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom följande granskade huvudområden: måluppfyllelse, trygg lärandemiljö, ledning och utveckling och tillgång till utbildning. Nedan följer kommunens svar på Skolinspektionens kritik

Bedömningar

1. Huvudområde: måluppfyllelse och resultat

Bristområde: kunskaper

Bedömning: *Kommunen ger inte alla elever möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.*

Täby kommuns svar

Skolinspektionen utgår i sin tillsyn från att samtliga elever ska lägst nå målen att uppnå i samtliga ämnen. Kunskapsresultaten visar att majoriteten av alla elever i grundskolan når utbildningsmålen. År 2011 nådde 88,9 procent av eleverna i grundskolans år 9 lägst målen att uppnå. Meritvärdet liksom andelen behöriga till högskoleförberedande program ligger högre än för riket. För de elever som trots skolans insatser av olika skäl riskerar att inte nå målen finns en rad extra främst specialpedagogiska resurser till förfogande. Utöver det lagstadgade kravet på tilläggsbelopp för elever med ett omfattande behov av stöd gäller det

- Elever, fkl – år 2, med fonologiska svårigheter
- Elever, år 6 – 9, med kommunikationssvårigheter (ADHD och ADD)
- Elever, år 9, som ej uppnår målen i enstaka ämnen
- Elever, fkl – 9, i särskilda undervisningsgrupper
- Elever, år 6 -9, med dyslexi och dyskalkyli
- Nyanlända elever, de första tre åren i Sverige

Skolorna genomför sedan ett antal år tillbaka screening av samtliga elever från förskoleklass tom år 7 för att upptäcka elever med läs- och skrivsvårigheter. Screeningen görs med kommungemensamma diagnosinstrument för tidig upptäckt och uppföljning av elever med läs- och skrivsvårigheter. Det här gör att det tidigt, ibland redan i förskoleklass, går att identifiera elever med den typen av problem. Resurser kan därmed också sättas in tidigt. De här eleverna, liksom samtliga som får tillgång till särskilda resurser, följs upp centralt av kommunen. Uppföljningen visar att insatta resurser ger resultat.

Trots stora insatser finns det en viss variation i skolornas resultat över tid. Till viss del beror detta på variationer i elevsammansättningen, som andelen nyanlända elever och andelen elever med olika slags inlärningssvårigheter. För att få en tydlig uppfattning om variationernas orsaker är skolornas uppföljning och utvärdering av elevernas resultat central. Det gäller både på individ- organisations- och skolnivå. Från vårterminen 2012 finns en struktur för den processen.

Bilaga 1. Rektors kvalitetssäkring av elevers kunskapsutveckling

2. Huvudområde: trygg lärandemiljö

Bristområde: plan mot kränkande behandling

Bedömning: *Kommunen ser inte till att det finns en plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagen i varje särskild verksamhet.*

Täby kommuns svar

Rektorerna har beslutat om en för skolorna gemensam mall för en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Syftet med en kommungemensam mall är att det för skolorna tydligt ska framgå vilka moment en plan måste innehålla för att skollagens och diskrimineringslagens krav ska vara uppfyllda. Utifrån den mallen ska sedan resp. verksamhet, utifrån egna förutsättningar och behov, forma sin egen plan i dialog med eleverna. Kommunen följer i sin tur upp resp. verksamhets plan i kommunens systematiska kvalitetsarbete.

Bilaga 2. Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,

Bilaga 3. Systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan

3. Huvudområde: ledning och utveckling

Bristområde: personalens utbildning och kompetensutveckling

Bedömning: *Kommunen ser inte till att lärare i tillräcklig utsträckning har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.*

Täby kommuns svar

Kommunen har, sedan Lärarlyftet infördes 2007, varje termin erbjudit ett stort antal lärare fortbildning.

Med utgångspunkt från *Förordning om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare* (SFS 2011:326) har Täby kommun under hösten 2011 inventerat lärarnas behörighet, anställningsform och vilka ämnen de undervisar i. Detta för att på ett strukturerat sätt kunna genomföra utbildningsinsatser och bedöma rekryteringsbehovet så att förordningens krav uppfylls. En första analys har visat att det är ett tjugotal lärare som kommer att behöva mer omfattande utbildningsinsatser för att uppnå behörighet (och därmed kunna ansöka om legitimation) till 1 juli 2015. De lärare som saknar behörighet erbjuder kommunen att delta i Läralyft II.

Bristområde: uppföljning och utvärdering

Bedömning: *Kommunen genomför inte tillräcklig uppföljning och utvärdering av sina verksamheter i syfte att ytterligare förbättra måluppfyllelsen i relation till de nationella målen.*

Täby kommuns svar

Kommunen har sedan 2005 haft ett kvalitetsutvecklingssystem för förskoleverksamheten och den kommunala grundskolan. Därutöver har kommunen årligen genomfört ett antal uppföljningar och utvärderingar kopplade både till kunskaps- och demokratiuppdraget. I särskild ordning har elever i behov av särskilt stöd följts upp.

Mot bakgrund av skollagens krav på kommuner och verksamheter på ett systemet kvalitetsarbete har kommunen initierat ett utvecklingsarbete för hela utbildningssystemet. Detta syftar till att både på kommun och på enhetsnivå tydliggöra vikten av uppföljningar och utvärderingar i allmänhet och vad som ska följas upp och utvärderas i synnerhet. En struktur för det systematiska kvalitetsarbetet kommer att gälla för hela utbildningssystemet från läsåret 2012/13.

Bilaga 1. Rektors kvalitetssäkring av elevers kunskapsutveckling

Bilaga 3. Rektors kvalitetssäkring av elevers kunskapsutveckling

4. Huvudområde: tillgång till utbildning

Bristområde: avgifter

Bedömning: *Utbildningen är inte avgiftsfri*

Täby kommuns svar

Skolinspektionens kritik baseras på att *en* grundskola tar ut en avgift på 300 kronor för tre dagars lägerskola för årskurs 7. Enligt Skolinspektionens informationsblad *Avgifter i skolan* (2011 12 07) kan dock den avgiften accepteras förutsatt att vårdnadshavare ersätter skolans kostnader på frivillig väg och att vårdnadshavarens kostnader inte är högre än skolans självkostnad. Skolans avgift uppfyller de kraven.

Förskoleverksamheten

Bedömningar

1. Huvudområde: förskoleverksamhetens lärandemiljö

Bedömningsområde: fokus på utveckling och lärande

Bedömning: *Kommunen tar inte tillräckligt ansvar för att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla såväl sitt modersmål som det svenska språket*

Täby kommuns svar

Barnets behov bedöms individuellt. Utifrån den individuella bedömningen görs en handlingsplan som beskriver hur den pedagogiska verksamheten ska se ut för att stödja och stimulera barnets språkutveckling. Den kommunala förskolan har genom att anställa en tvåspråkig medarbetare medverkat till att barn med annat modersmål än svenska fått möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt eget modersmål. Förskolans personal har deltagit i de aktiviteter som kommunens språkcafé erbjuder. Språkcaféet är en mötesplats/nätverk med olika former av kompetensutveckling. Genom språkcaféet har personalens kompetens för att möta barn med annat modersmål än svenska utvecklats.

2. Huvudområde: förskoleverksamhetens lärandemiljö

Bedömningsområde: trygg miljö för utveckling och lärande

Bedömning: *Kommunen har inte i tillräcklig grad beskrivit förskolans målinriktade arbete för att förebygga och motverka kränkande behandling i planen mot kränkande behandling.*

Täby kommuns svar

Förskolans plan mot kränkande behandling håller på att omarbetas. Planen utgår från förskolans förutsättningar och behov. Utifrån förskolans uppföljning och utvärdering av tidigare genomförda insatser planeras förebyggande åtgärder för det kommande året. Planen är utarbetad tillsammans med personalen och förankrad hos den. Föräldrar har fått lämna synpunkter som beaktats i den nya planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Kommunen

följer upp att förskolan har en plan mot kränkande behandling vid de regelbundna tillsynsbesöken.

Skolbarnsomsorgen

1. Huvudområde: skolbarnsomsorgens lärandemiljö

Bedömningsområde: utveckling och lärande

Bedömning: *Kommunen ser inte till att verksamheten för barn i åldrarna 10 – 12 formas utifrån deras ålder, mognad, behov, intressen och erfarenheter.*

Täby kommuns svar

En översyn av skolbarnsomsorgens verksamhet har initierats, bl.a. med syfte att granska behov och tillgång till skolbarnsomsorg utformad för åldersgruppen 10 – 12 år.

2. Huvudområde: tillgång

Bedömningsområde: gruppernas storlek och sammansättning

Bedömning: *Kommunen ser inte till att all skolbarnsomsorg bedrivs i ändamålsenliga lokaler*

Täby kommuns svar

Kommunen har startat en utredning som ska kartlägga skolbarnsomsorgens lokaler med syfte att bedöma deras ändamålsenlighet. Beroende på den kartläggningens resultat kommer kommunen att gå vidare med de åtgärder som kan behövas för att kommunen ska kunna erbjuda funktionella lokaler anpassade för skolbarnsomsorgens uppdrag.